

ТЕОРЕТИЧНИЙ БАЗИС УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

©2024 ЛУПАК Р. Л., НАКОНЕЧНА Н. В., МИКИТИН О. З.

УДК 330.011.5: 330.341
JEL Classification: M21; O31; O40

Лулак Р. Л., Наконечна Н. В., Микитин О. З.

Теоретичний базис управління забезпеченням економічної ефективності діяльності підприємства на засадах інноваційного розвитку

У статті надано характеристики управлінським процесам, які забезпечують економічну ефективність діяльності підприємства на засадах інноваційного розвитку. Визначено важливість налагодження системи управління, яка передбачає використання прогресивних підходів, основаних на сучасних технологіях та інноваційних методиках. Зроблено висновок, що підприємства, у яких приділяється незначна увага модернізації системи управління, нездатні підвищувати рівень економічної ефективності та темпи інноваційного розвитку, а їх функціонування здебільшого пов'язано із недопущенням збитковості. Виділено систему елементів управління забезпеченням економічної ефективності діяльності підприємства на засадах інноваційного розвитку – суб'єкти («верхнього» (власники та топ-менеджмент, керівники структурних підрозділів) та «нижнього» (менеджери зовнішньоекономічного, планово-економічного, виробничо-технологічного, маркетингового та інших відділів) рівнів), об'єкти (залучення і впровадження інновацій та технологій, модернізація бізнес- та виробничо-технологічних процесів, поширення ідеології розвитку підприємницької діяльності на засадах інтелектуалізації, диджиталізації, інноваційної активності), функції (аналізування, планування, організація, стимулювання, контроль, регулювання, моніторинг, оптимізація, координація), завдання (формування інвестиційної привабливості, забезпечення конкурентоспроможності, покращення ліквідності, формування економічно необхідного обсягу ресурсів, зростання ринкової вартості, посилення участі персоналу в прибутках), методи (нормативно-правовий, організаційно-економічний, соціально-психологічний, комплексний, вартісно-орієнтований), принципи (системність, комплексність, послідовність, орієнтація на процесний підхід, динамічність, гнучкість та адаптивність, варіативність).

Ключові слова: підприємство, економічна ефективність, інноваційний розвиток, забезпечення, управління, підприємницька діяльність.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-1-64-69>

Рис.: 1. **Бібл.:** 12.

Лулак Руслан Любомирович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, Львівський торговельно-економічний університет (вул. Туган-Барановського, 10, Львів, 79005, Україна)

E-mail: economist_555@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1830-1800>

Researcher ID: I-2980-2017

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189037710>

Наконечна Наталія Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент, заступник директора Інституту управління, психології та безпеки, Львівський державний університет внутрішніх справ (вул. Городоцька, 26, Львів, 79066, Україна)

E-mail: nakonnat@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1377-4315>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/941920>

Микитин Олег Зеновійович – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності, Національний університет «Львівська політехніка» (вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79013, Україна)

E-mail: oleh.z.mykytyn@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9016-6757>

UDC 330.011.5: 330.341
JEL Classification: M21; O31; O40

Lupak R. L., Nakonechna N. V., Mykytyn O. Z. The Theoretical Basis of Managing the Economic Efficiency of the Enterprise on the Principles of Innovative Development

The article provides characterizations of managerial processes that ensure the economic efficiency of enterprise activity on the basis of innovative development. The importance of establishing a management system, which involves the use of progressive approaches based on modern technologies and innovative methods, is determined. It is concluded that enterprises, which pay little attention to the modernization of the management system, are unable to increase the level of economic efficiency and the pace of innovative development, and their functioning is mostly associated with the prevention of unprofitability. The system of elements of management of ensuring the economic efficiency of the enterprise on the basis of innovative development is allocated: subjects of the «upper» (owners and top management, heads of structural subdivisions) and the «lower» levels (managers of foreign economic, planning and economic, production and technological, marketing and other departments), objects (attraction and implementation of innovations and technologies, modernization of business and production and

technological processes, dissemination of the ideology of business development on the basis of intellectualization, digitalization, innovation activity), functions (analysis, planning, organization, stimulation, control, regulation, monitoring, optimization, coordination), tasks (formation of investment attractiveness, ensuring competitiveness, improving liquidity, formation of economically necessary amount of resources, growth of market value, strengthening of personnel participation in profits), methods (regulatory and legal, organizational and economic, socio-psychological, complex, value-oriented), principles (systematic, comprehensive, consistent, focus on the process approach, dynamism, flexibility and adaptability, variability).

Keywords: enterprise, economic efficiency, innovative development, provision, management, entrepreneurial activity.

Fig. 1. Bibl.: 12.

Lupak Ruslan L. – Doctor of Sciences (Economics), Professor, Professor of the Department of Economics, Lviv University of Trade and Economics (10 Tuhan-Baranovskoho Str., Lviv, 79005, Ukraine)

E-mail: economist_555@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1830-1800>

Researcher ID: I-2980-2017

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189037710>

Nakonechna Nataliya V. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Deputy Director of the Institute of Management, Psychology and Security, Lviv State University of Internal Affairs (26 Horodotska Str., Lviv, 79066, Ukraine)

E-mail: nakonnat@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1377-4315>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/941920>

Mykytyn Oleh Z. – Candidate of Sciences (Engineering), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Foreign Trade and Customs Operations, National University «Lviv Polytechnic» (12 Stepana Bandery Str., Lviv, 79013, Ukraine)

E-mail: oleh.z.mykytyn@lpnu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9016-6757>

Вступ. Для забезпечення економічної ефективності діяльності підприємства потребується враховувати численну кількість факторів, якісно проектувати їх зміни, ґрунтовно підходити до аналізування тощо, і без сформованої системи управління вирішення таких завдань суттєво ускладнюється. Таким чином, на підприємстві повинен бути впроваджений управлінський підхід, цільові орієнтири якого стосуються, з одного боку, формування достатніх ресурсів для утримання достатнього функціонального стану, а з іншого – ефективного їх використання, ступінь якого забезпечує стабільний поступ підприємства. Загалом дотримання принципу ефективності є чи не головним у загальній системі правил і норм, якими необхідно керуватися підприємству, маючи за ціль налагодити економічну діяльність з високим рівнем конкурентоспроможності та безпеки.

Потреба у забезпеченні економічної ефективності діяльності виникає для підприємства на перших етапах входження на ринок і постійно існує за будь-яких тенденцій. Звісно, готовність її вирішувати та постійно покращувати результати діяльності визначається стилем управління, який впроваджується на підприємстві. Все це обумовлює визначення базового управлінського підходу, який прийнятний для підприємств численних видів економічної діяльності та має актуальне значення при різних тенденціях на ринку, а його коригування здебільшого варто сприймати як необхідність адаптації підприємства до нового середовища чи вирішення більш складних завдань. Безперечно, намагаючись налагодити інноваційну діяльність, підприємствам необхідно розробляти і застосовувати нові управлінські підходи, але вирішення базових завдань вимагає дотримання загальноприйнятної моделі управління.

Аналіз літературних джерел. Діяльність підприємства приділяється значна увага в наукових дослідженнях,

у результаті розробляються економічні теорії та гіпотези, формуються прикладні припущення та інше, дотримуючись яких, підприємства забезпечують власне функціонування та розвиток, формують стратегічні орієнтири тощо. Заведено розглядати різні напрями економічного зростання підприємства, при цьому базовим вектором є забезпечення ефективності діяльності. Існують підходи, коли ефективність діяльності підприємства пов'язують із здатністю підтримувати функціональний стан на ринку, посилювати ресурсне забезпечення і якісно його використовувати (Є. Діденко, О. Чумак [1], А. Кваско, А. Шендерівська [2, с. 16–22], І. Назаренко [3, с. 15–22], В. Онокало [4, с. 73–77], О. Петков [5, с. 392–399]).

Згідно з іншими підходами, значна увага надається інвестиційній діяльності підприємства, ефективність якої засвідчує отримання необхідних можливостей для налагодження нових напрямів розвитку (Т. Васильців, Р. Лупак, Т. Городня [6, с. 52–57], П. Микитюк, Ю. Микитюк, Я. Завитий [7, с. 169–182], В. Куцик, Р. Лупак, М. Годованюк [8, с. 167–171]).

Натомість І. Данілова [9, с. 285–289], М. Забедюк [10, с. 87–92], В. Залізнюк, Н. Сафонік, А. Кая [11, с. 183–189] наголошують, що в умовах глобалізаційних тенденцій формуються нові вимоги до забезпечення економічної ефективності діяльності підприємства, а отже, потребується залучати прогресивні технології, виводити на ринок нові товари, використовувати інноваційні методи управління та інше. Дотримуючись такого ж підходу, В. Куцик та Р. Лупак [12, с. 244–249] окремо звертають увагу на важливість забезпечення економічної ефективності як основного критерію формування підприємством конкурентного потенціалу та можливостей утримувати і покращувати конкурентне становище на ринку.

Метою статті є наукове обґрунтування теоретичного базису управління забезпеченням економічної ефективності діяльності підприємства на засадах інноваційного розвитку.

Результат. Управління заведено розглядати через процеси аналізування, планування, організації, мотивації, контролю та інші, які мають місце при досягненні мети та виконанні завдань. Якщо в контексті економічної діяльності підприємства, її головною метою слід вважати досягнення необхідного рівня ефективності, що дозволяє успішно функціонувати та розвиватися. Очевидно, що сформованість системи управління має вирішальне значення у досягненні такої мети підприємством. Це обумовлено й іншим – управління охоплює численні процеси, які створюють необхідні передумови для забезпечення ефективності діяльності підприємства, а налагодженість таких дій, навпаки, перешкоджає досягненню економічної меті. Таким чином, щоб забезпечити економічну ефективність діяльності підприємства, важливо налагодити аналізування поточних операцій, раціонально підходити до планових розрахунків, використовувати прогресивні організаційні підходи, передбачити постійне стимулювання праці, налагодити повноцінний контроль та здійснювати інші управлінські заходи. Більше того, за таких заходів стає можливо досягнути необхідного рівня передбачуваності, стабільності та іншого, що формує здатність підприємства розвиватися орієнтуючись на посилення інноваційності та технологічності.

Окремо варто виділити важливість постійного врахування змін середовища функціонування підприємства, виміру їх впливу, що здебільшого ініціює активні управлінські зміни. Насамперед доречно взяти до уваги, що стиль управління діяльністю підприємства формується залежно від рівня ресурсного забезпечення, відносно якого оцінюється здатність утримувати необхідний рівень ефективності, підвищувати його та проектувати стратегічні зміни, визначаючи різні варіанти розвитку.

Управління діяльністю підприємства має відбуватися строго до поставленої мети – забезпечення економічної ефективності, згідно з якою ставляться завдання, визначаються об'єкт, предмет, методи й інші елементи управління. У підсумку, під час управління забезпеченням економічної ефективності, підприємству варто акцентувати увагу на цілях розвитку, які значною мірою залежать від існуючих тенденцій, а вже відповідно до них формувати та реалізувати управлінський підхід. Йдеться про налагодження інноваційного розвитку, що вимагає впровадити таку модель управління, яка вирішує завдання пошуку ресурсів, ефективного їх використання, налагодження виробництва інноваційної продукції та запровадження прогресивних підходів її реалізації тощо.

Тому важливим є вибір та обґрунтування елементів, що підлягають коригуванню при управлінні забезпеченням економічної ефективності підприємства, зокрема об'єктів управління, які варто змінювати з метою виявлення та пристосування до неочікуваних трансформацій конкурентного середовища. Зокрема, їх відрізняють залежно від процесів формування, розподілу та використання економічних результатів; підходів аналізування показників економічної діяльності; ступеня налагодженості управлінських зв'язків.

Кожна концепція визначає об'єкт управління, який є подібним або ідентичним за економічною чи управлінською природою, а отже, має схожі характеристики. Порівняння кожної концепції показує, що вони відображають різні можливості впливу суб'єкта управління на обраний об'єкт.

Все більше управлінські рішення сконцентровуються на пошуку способів зменшення впливу зовнішнього середовища і адаптації до нього. Тут ефективність підприємства переважно ототожнюється з рівнем економічної безпеки та конкурентоспроможності. За таких векторів розвитку на підприємстві система управління містить численну кількість операцій. Відповідно, від суб'єктів управління (власників, акціонерів та інших) потребується чітко провести розподіл компетенцій та завдань, налагодити їх аналізування та контроль. Праця найнятих працівників, незважаючи на рівень їх адміністративних повноважень, повинна відбуватися за строгими правилами та постійно оцінюватися. Відповідно, за таким підходом можливо достовірно проводити аналізування якості виконання управлінських завдань, результати чого є важливими при проектуванні тактичних і стратегічних операцій із забезпечення економічної ефективності діяльності підприємства.

Технологізація є теперішнім глобальним трендом, якого варто притримуватися, за яким слідкувати та намагатися до нього адаптуватися, зокрема, впроваджуючи нові способи організації економічно ефективної діяльності. Таким чином підприємству вдається налагодити інноваційний розвиток, а отже, удосконалення системи управління стає одним з елементів такої політики. Відомо, що використання сучасних технологій є ключовим завданням підприємства, а нездатність його вирішення призводить до збільшення економічних втрат, погіршення прибутковості та, можливо, досягнення збиткового стану.

Примітно, що за умов складного доступу до залучення інновацій та технологій, підприємства можуть використовувати внутрішні ресурси – персонал, який варто активно стимулювати, залучати до участі в розподілі фінансових результатів, організувати з орієнтацією на підвищення інтелектуалізації праці. Таким чином, з одного боку, зростає продуктивність праці на підприємстві, а отже, збільшуються фінансові надходження та внутрішні ресурси для налагодження інноваційної діяльності, а, з іншого – формується внутрішній інтелектуальний потенціал, використовуючи який, стає можливим віднаходити нові підходи до підвищення рівня економічної ефективності бізнесу.

Безперечно, суб'єктом управління, що забезпечує економічну ефективність підприємства, є управлінська команда, яка наділена необхідними повноваженнями і несе відповідальність за прийняті та реалізовані управлінські рішення. Дотримуючись такого підходу, суб'єктів управління доречно розділити на суб'єктів верхнього та нижнього рівнів, враховуючи при цьому множинність об'єктів управління та цільові орієнтири налагодження економічно ефективної підприємницької діяльності. Відповідна градація суб'єктів управління поділяє персонал на два рівні – управлінський, який забезпечує безперервні виробничі процеси (верхній рівень), та адміністративний, що регулює господарську діяльність (нижній рівень). Згідно з цим суб'єктів управління можна розділити на тих, які забезпечують реалізацію основних і додаткових операцій із налагодження

економічної ефективності підприємницької діяльності. За такого розподілу повноважень реалізація управлінських рішень набуває вищого рівня керованості та прогнозованості. Примітно, що за відповідної моделі впровадження цифрових управлінських технологій лише посилює якість менеджменту на підприємстві – персонал отримує нові можливості для виконання поставлених завдань і покращення результатів праці.

Сьогодні цифровізація стає головним вектором управлінських змін і не лише з позиції забезпечення економічної ефективності діяльності підприємства, а й необхідності утримання та посилення конкурентних позицій. Завдяки цифровим технологіям вдається більш якісно налагодити комерційні відносини з суб'єктами ринку, а отже, сподіватися на підвищення рівня прибутковості.

Дійсно, цифрові технології займають пріоритетне значення в процесі пошуку та реалізації високоефективних управлінських рішень стосовно формування, розподілу та використання фінансових результатів. Ці рішення базуються на зворотному зв'язку та координації з іншими підсистемами управління підприємством і реалізуються з метою досягнення стабільного його фінансового стану та економічної ефективності. В міру цифрової трансформації підприємницької діяльності управлінські процеси слід сприймати як систему взаємопов'язаних і взаємозалежних методів прийняття рішень, що здійснюють направлений вплив на формування, розподіл і використання фінансових результатів. Основними цілями управління цими результатами є максимізація їхнього обсягу, оптимізація розподілу та забезпечення ефективного використання.

До функцій управління забезпеченням економічної ефективності діяльності підприємства заведено відносити прогнозування, моніторинг, оптимізацію, координування та інші. Використання даних функцій робить можливим і вирішення завдань інноваційного розвитку, які потребують активної перебудови системи управління, впровадження досить нових елементів, зокрема, технологій, які здатні якісно замінювати людську працю. Більше того, за таких функцій управління забезпеченням економічної ефективності діяльності підприємства варто розглядати як систему організаційно-управлінських заходів, одним із елементів якої є управління фінансовими результатами, що здатне забезпечити стабільний розвиток і приріст ринкової вартості підприємства. Дійсно, управління фінансовими результатами є важливим аспектом підприємницької діяльності і повинно проводитись у чіткій послідовності етапів, які передбачають здійснення низки управлінських рішень. Тут важливо розробити прогресивну структурно-логічну схему управління фінансовими результатами, основними елементами якої є організаційно-методична система їх формування, розподілу та використання.

При визначенні елементів управління до основних завдань забезпечення економічної ефективності діяльності підприємства віднесемо: встановлення цілей управління економічною ефективністю відповідно до загальних цілей розвитку підприємства; встановлення достатнього рівня економічної ефективності, що відповідає ресурсному забезпеченню підприємства; забезпечення оптимального розподілу ресурсів та ефективності їх використання. Дійсно, економічна ефективність діяльності підприємства

значною мірою залежить від рівня сформованості та якості використання ресурсного забезпечення, що одночасно дозволяє сформувати достатні джерела для повноцінного налагодження інноваційної діяльності. До того ж невідповідність стилю управління ресурсним забезпеченням загальним ринковим підходам не лише знижує економічну ефективність підприємницької діяльності, а істотно перешкоджає розпочати інноваційні розробки та реалізовувати нові напрями бізнесу.

Відомо, що успішне виконання управлінських операцій безпосередньо залежить від здатності їх суб'єктів виконувати функції та дотримуватися встановлених принципів. У міру забезпечення економічної ефективності діяльності підприємства потрібно визначити базові засади управління – принципи, до яких віднесемо послідовність (передбачається поділ завдань за рівнем важливості), системність (враховується ступінь охоплення підприємницької діяльності), комплексність (беруться до уваги економічні, організаційні, нормативні, соціальні, психологічні та інші аспекти управління), орієнтація на процесний підхід (відбувається об'єднання всіх управлінських функцій та дій на успішне забезпечення економічної ефективності діяльності підприємства), динамічність (досліджуються причинно-наслідкові зв'язки управлінських заходів, проводиться аналіз поточних результатів та їх прогнозування), гнучкість та адаптивність системи (визначається ступінь впливу ризиків і загроз), варіативність (відбувається пошук нестандартних рішень без дотримання діючих правил).

Безперечно, принципи управління забезпеченням економічної ефективності відображають ключові положення при досягненні цільових орієнтирів підприємницької діяльності. Якщо враховувати потреби посилення інноваційності та технологічності, підприємствам необхідно розширювати перелік вимог до власної діяльності, вивчати досвід лідерів галузі тощо. Так, додатковими принципами управління забезпеченням економічної ефективності діяльності підприємства на засадах інноваційного розвитку варто вважати компетентність управлінського персоналу, прагнення до удосконалення, мінімальний ризик та інші. Такі принципи вимагають від управлінського персоналу високих професійних якостей, чіткості та простоти розподілу повноважень, постійного удосконалення кваліфікаційних навиків. Зрештою дотримання як базових, так і додаткових принципів здатне на підприємстві сформувати систему управління, яка може стабільно підтримувати цільовий рівень економічної ефективності та високі темпи впровадження технологій і інновацій.

До елементів системи управління заведено відносити низку завдань і тут важливо використовувати широкий набір прогресивних менеджерських підходів. Загалом при забезпеченні економічної ефективності діяльності підприємства ставляться різні завдання, зокрема, формування інвестиційної привабливості, забезпечення конкурентоспроможності, покращення ліквідності та платоспроможності, максимізація економічних результатів, формування оптимальної пропорційності між рівнями прибутковості та ризикованості, формування економічно необхідного обсягу фінансового забезпечення, постійне зростання ринкової вартості та ділового іміджу підприємства, впровадження механізмів участі персоналу в прибутках

підприємства та інші. Такі завдання є типовими для усіх підприємств, які не лише мають цілі оперативного чи тактичного значення, а й довготривалого. При цьому їх розв'язок є важливим при забезпеченні інноваційного розвитку, коли необхідно сформувати конкурентний потенціал, ефективно його використовувати, реалізовувати прогресивні проекти та інше. Саме через такі управлінські рішення формуються необхідні передумови для інноваційного розвитку і важливо, щоб подальші зміни передбачали лише їх покращення.

Вивчаючи систему управління забезпеченням економічної ефективності діяльності підприємства та її елементи, варто виділи такі методи управління: вартісно-орієнтований, комплексного характеру (таргет-костинг, директ-костинг, стандарт-костинг та кайзер-костинг), організації центрів відповідальності, із урахуванням життєвого циклу підприємства та інші. Також важливо врахувати й базові методичні підходи до управління підприємницькою діяльністю, зокрема, нормативно-правовий, соціально-психологічний, організаційно-економічний та інші. Залежно від частоти використання та результативності того чи іншого методу важливо домогтися постійного їх удосконалення. Йдеться про впровадження прогресивних технологій, які мають за мету спростити реалізацію управлінських рішень та підвищити їх ефективність. У підсумку, інноваційний розвиток підприємства передбачає використання прогресивних методик, які відповідають сучасним

тенденціям і здатні забезпечити повноцінне пристосування до нових вимог при організації ефективності діяльності.

Враховуючи наведені твердження, вдається зробити висновок, що система управління забезпеченням економічної ефективності діяльності підприємства включає низку елементів (суб'єкти, об'єкти, функції, принципи, завдання, методи), об'єднання яких дозволяє досягнути поставленої мети (рис. 1). Активне поширення цифрових технологій, масштабна диджиталізація економічних відносин істотно змінюють підходи до управління діяльністю та вимагають від підприємства якісно проектувати їхній вплив, щоб досягнути цільового рівня економічної ефективності. Звісно, перелік елементів управлінської системи підприємства може змінюватись, зокрема, частина втрачає актуальність, а інша – потребує активного удосконалення. Варто припустити, що подальша поява нових технологій здатна внести суттєві корективи в діючі процеси прийняття управлінських рішень, і це вимагає від підприємств постійної модернізації усієї моделі функціонування.

Все більше діяльність підприємств пов'язана з інноваціями та технологіями, а їх відсутність знижує рівень економічної ефективності та може призвести до значних збитків. Відповідно стиль управління економічною діяльністю на підприємствах повинен формуватися виходячи із ринкових вимог, а внутрішньоорганізаційні зміни слід сприймати як спосіб вирішення завдань із забезпечення інноваційного розвитку.

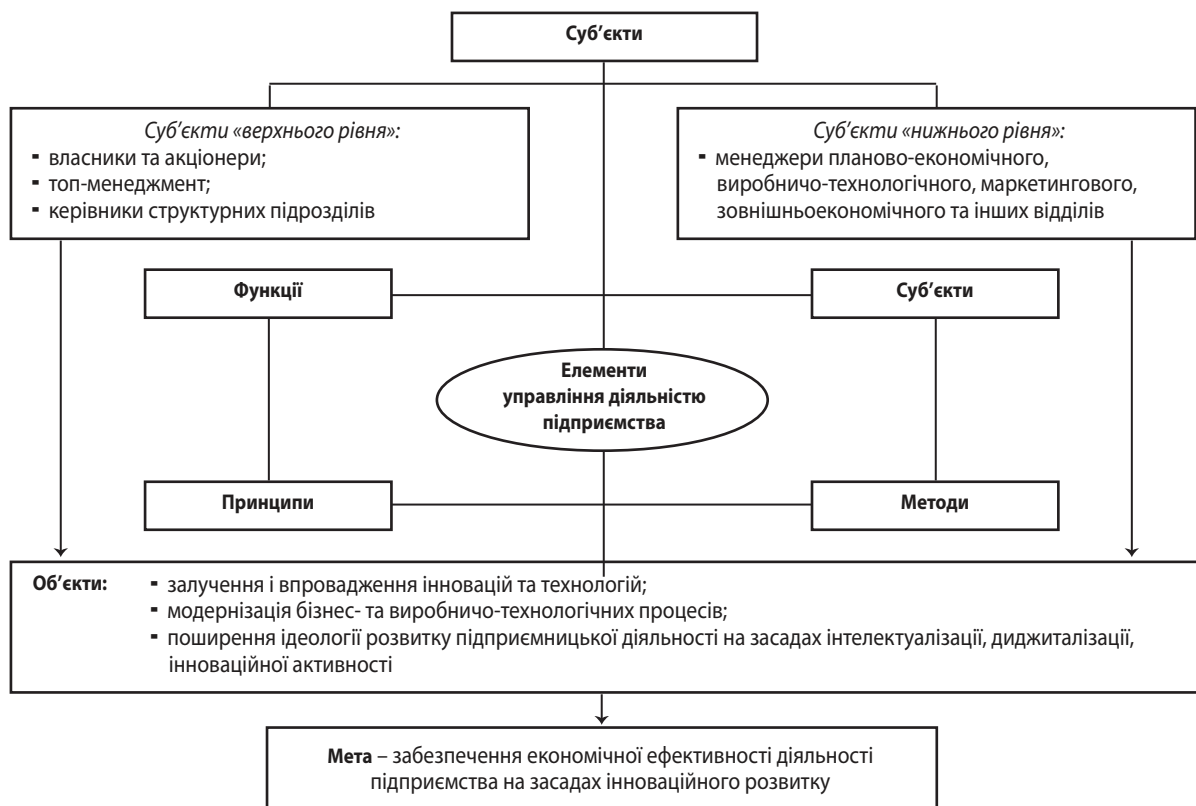

Рис. 1. Елементи системи управління забезпеченням економічної ефективності діяльності підприємства на засадах інноваційного розвитку

Джерело: авторська розробка

Висновки. Результати управління оцінюються за багатьма підходами та методиками, попри це, значні переваги має застосування системного підходу, за якого вдається повноцінно охопити різні напрями діяльності, а особливо посилюється його значення в контексті інноваційного розвитку підприємства. При цьому системність прийняття управлінських рішень набуває нового вигляду, коли на підприємстві не лише затверджено базовий набір елементів управління, а більш активно змінюються, реалізуються нестандартні та далекоглядні рішення. Така необхідність значним чином пов'язана із високою складністю доступу до залучення і впровадження інновацій та технологій, а отже, забезпечення економічної ефективності діяльності підприємства набуває нового вектора – досягнення та підтримка інноваційного розвитку.

Подальші дослідження варто сконцентрувати над розробленням методичного підходу до оцінювання системи управління забезпеченням ефективності інноваційної діяльності підприємства, який базуватиметься на багатьох показниках, включатиме аналіз значної кількості факторів, де особливе значення надаватиметься впливу гібридних ризиків та загроз.

ЛІТЕРАТУРА

- Діденко Є. О., Чумак О. В. Теоретико-методичні засади забезпечення ефективності функціонування підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7581>
- Кваско А. В., Шендерівська Л. П. Ефективність операційної діяльності підприємства та її оцінювання. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2022. Вип. 46. С. 16–22.
- Назаренко І. Економічний зміст ефективності діяльності підприємств. *Галицький економічний вісник*. 2022. Т. 76. № 3. С. 15–22.
- Онокало В. Г. Ефективна оцінка діяльності підприємств у сучасних умовах. *Економічний простір*. 2020. № 161. С. 73–77.
- Петков О. І. Економічна ефективність підприємств та фактори впливу на неї. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Т. 6. № 1. С. 392–399.
- Васильців Т. Г., Лупак Р. Л., Городня Т. А. Економічні аспекти диверсифікації підприємства з використанням інноваційних інвестицій. *Інтелект XXI*. 2017. Вип. 1. С. 52–57.
- Микитюк П., Микитюк Ю., Завитий Я. Дослідження концепції організації проектування та оцінка факторів формування економічної ефективності інвестиційних проєктів. *Вісник економіки*. 2022. № 3. С. 169–182.
- Куцик В. І., Лупак Р. Л., Годованюк М. А. Інструменти підвищення ефективності управління формуванням та використанням прибутку в цілях капіталізації підприємства. *Бізнес Інформ*. 2017. № 1. С. 167–171.
- Данілова І. С. Досвід здійснення інноваційної діяльності в Україні та світі. *Економіка та суспільство*. 2018. Вип. 15. С. 285–289.
- Забедюк М. С. Стратегія диверсифікації як шлях підвищення ефективності діяльності підприємства. *Економічний форум*. 2020. № 1 (2). С. 87–92.
- Залізничук В. П., Сафонік Н. П., Кая А. С. Сучасні тенденції інноваційної діяльності підприємств України у міжнародному економічному просторі. *Економічний вісник*. 2021. № 4. С. 183–189.
- Куцик В. І., Лупак Р. Л. Моделювання конкурентних позицій підприємств реального сектора економіки на внутрішньому ринку. *Бізнес Інформ*. 2017. № 12. С. 244–249.

REFERENCES

- Danilova, I. S. "Dosvid zdiisnennia innovatsiinoi diialnosti v Ukraini ta sviti" [Experience of Implementing Innovative Activities in Ukraine and the World]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 15 (2018): 285-289.
- Didenko, Ye. O., and Chumak, O. V. "Teoretyko-metodychni zasady zabezpechennia efektyvnosti funktsionuvannia pidpriemstva" [Theoretical and Methodological Principles of Ensuring the Efficiency of the Enterprise's Functioning]. *Efektyvna ekonomika*. 2020. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7581>
- Kutsyk, V. I., and Lupak, R. L. "Modeliuvannia konkurentnykh pozycji pidpriemstv realnoho sektora ekonomiky na vnutrishnyomu rynku" [The Modeling of Competitive Positions of Enterprises of Real Sector of Economy in the Domestic Market]. *Biznes Inform*, no. 12 (2017): 244-249.
- Kutsyk, V. I., Lupak, R. L., and Hodovaniuk, M. A. "Instrumenty pidvyshchennia efektyvnosti upravlinnia formuvanniam ta vykorystanniam prybutku v tsiliakh kapitalizatsii pidpriemstva" [The Tools to Improve Management of Generating and Using Profit with the Aim to Capitalization of Enterprise]. *Biznes Inform*, no. 1 (2017): 167-171.
- Kvasko, A. V., and Shenderivska, L. P. "Efektyvnist operatsiinoi diialnosti pidpriemstva ta yii otsiniuvannia" [The Efficiency of the Enterprise's Operational Activity and Its Evaluation]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu*, no. 46 (2022): 16-22.
- Mykytiuk, P., Mykytiuk, Yu., and Zavytii, Ya. "Doslidzhennia kontseptsii orhanizatsii proiektuvannia ta otsinka faktoriv formuvannia ekonomichnoi efektyvnosti investytsiinykh proiektiv" [Study of the Concept of Planning Organization and Evaluation of the Factors of Formation of Economic Efficiency of Investment Projects]. *Visnyk ekonomiky*, no. 3 (2022): 169-182.
- Nazarenko, I. "Ekonomichnyi zmist efektyvnosti diialnosti pidpriemstv" [The Economic Content of the Efficiency of Enterprises]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, vol. 76, no. 3 (2022): 15-22.
- Onokalo, V. H. "Efektyvna otsinka diialnosti pidpriemstv u suchasnykh umovakh" [Effective Assessment of Enterprise Activity in Modern Conditions]. *Ekonomichnyi prostir*, no. 161 (2020): 73-77.
- Petkov, O. I. "Ekonomichna efektyvnist pidpriemstv ta faktory vplyvu na nei" [Economic Efficiency of Enterprises and Factors Affecting It]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky*, vol. 6, no. 1 (2021): 392-399.
- Vasyltsiv, T. H., Lupak, R. L., and Horodnia, T. A. "Ekonomichni aspekty dyversyfikatsii pidpriemstva z vykorystanniam innovatsiinykh investytsii" [Economic Aspects of Enterprise Diversification Using Innovative Investments]. *Intelekt XXI*, no. 1 (2017): 52-57.
- Zabediuk, M. S. "Stratehiia dyversyfikatsii yak shliakh pidvyshchennia efektyvnosti diialnosti pidpriemstva" [Diversification Strategy as a Way to Improve the Efficiency of the Enterprise]. *Ekonomicnyi forum*, no. 1(2) (2020): 87-92.
- Zalizniuk, V. P., Safonik, N. P., and Kaia, A. S. "Suchasni tendentsii innovatsiinoi diialnosti pidpriemstv Ukrainy u mizhnarodnomu ekonomichnomu prostori" [Modern Trends of Innovative Activity of Ukrainian Enterprises in the International Economic Space]. *Ekonomichnyi visnyk*, no. 4 (2021): 183-189.

Стаття надійшла до редакції 10.03.2024 р.

Статтю прийнято до публікації 26.03.2024 р.